

Від Святвечора до Водохреща

Різдво

Учитель:

Доброго дня, шановні гості! Сьогодні ми з вами доторкнемось до безцінної скарбнички звичаїв та обрядів святкування циклу свят «Від Святвечора до Водохреща», залюбки приймемо колядників та щедрувальників, і, звичайно, поласуємо традиційними святковими стравами.

Ведуча:

Багато років тому до невеличкого міста Віфлеєм пізньої пори завітало двоє перехожих. Вони прибули з такого ж невеличкого міста Назарет для того, щоб пройти перепис іудеїв, який наказав здійснити римський цар Август. Марія – так звали жінку, що сиділа зверху на осляті, - з дня на день чекала дитину. У Віфлеємі для них місця не знайшлось, адже він був переповнений подорожніми. Вони йшли від хати до хати, але все марно. І ось коли ніч накрила їх обох і надія знайти притулок ставала дедалі слабшою, їм вказали на темну глуху печеру, до якої пастухи в негоду заганяли свої отари. В цій печері на сні й народився Ісус Христос.

Господиня 1:

В хаті прибрано святково,
На столі 12 страв.
Тато свічечку воскову
Засвітив і побажав:
Всім веселий Святий вечір,
Щоб в сім'ї у нас був лад,
Щоб без сварок, суперечок
Дочекати других свят.

Ангел

Мир і спокій цьому дому.
Тут немає місця злому.

1-й пастушок

Слава, Богу, добрі люди,

Нехай радість з вами буде.

2-й пастушок

Добрі маємо новини
Для старого і дитини.

3-й пастушок

Світ наш нині звеселився.
Син господній народився.

4-й пастушок

У яслечку ягнятка
Ми знайшли святе малятко.

Учень:

Різдво – весела днина,
Кожний радий, мов дитина.
А найбільш – веселі діти,
Личка сяють, мов ті квіти.

(Всі співають «Радуйся, земле, Син Божий народився»)

Учитель:

Сніг, мороз – не біда:
До нас прийшла коляда!
Бути в хаті – ані гадки,
Діти вивчили колядки.

Учень:

Відчиняйте двері, запросіть в оселю,
Вам несе хлоп'ятко новину веселу,
Віфлеємська зірка сяє в ріднім краї,
Нічним світлом весь світ Божий
Гріє й звеселяє.

Учень:

Нехай колядує вся наша родина,
Славить своїм співом Ісусика-сина.
В цьому домі й тому домі
Любо так співати,
За край рідний у Ісуса
Будемо благати.

Учень:

Коляд, коляд, коляда,

У віконце загляда.
У різдвяну світлу нічку
Запали на радість свічку.
Коляду поклич до хати,
Щоб Ісуса привітати.
Люди добрі, колядуйте,
Сина Божого шануйте!

Учень:

Коляду для вас співаю,
Дай вам боже урожаю,
Щедрих нив, садів квітучих,
Зірку в небі на Святвечір
Для дорослих и малечі.
Коляда моя лунає,
Увесь світ з Різдом вітає.

Учень:

Коляд, коляд, коляда,
Хай обходить вас біда.
І нехай на ваш поріг
Прийде радість в Новий рік.
Щоб в добробуті цвіли,
Щоб щасливо ви жили,
І щоб рік цей молодий
Вам був кращий за старий.
Друзів зичимо багато;
Щоб у будні та на свято
Вашігнулися столи.
Щоб здорові всі були!

Учень:

Я маленький пастушок,
Загорнувся в кожушок,
На скрипочці граю,
Вас всіх вітаю.
А ви, люди, чуйте,
Коляду готуйте –
Яблучка, горішки
Дітям на потішки.

Господиня 2:

Застелено стіл скатертиною,
І ми усією родиною
Зібралися зірку чекати,
«Христос народився» казати,

Дванадцять ми страв покуштуємо,
Вертепників всіх почастуємо,
І з миром свічки запалімо.
Христос народився! Славимо!
Приходять царі із волхвами
Дзвенить коляда між хатами.
Весь радістю світ освітився –
У яслах Христос народився!

Старий Новий рік

Ведуча:

Напередодні Нового року за старим стилем, 13 січня, відмічають свято Маланки ще його називають Щедрим вечором, або Щедрою (Другою) кутею. На відміну від Святого вечора під час Щедрої вечері накривають багатий стіл, де переважають м'ясні страви. Вдруге протягом зимових Святків готують кутю. Випікають і спеціальні хліби “Маланку” та “Василя”.

З настанням сутінок по селу ходили ватаги щедрувальників в карнавальних костюмах з музиками. Серед ряджених найчастіше зустрічаються образи Маланки, Василя, кози, діда з бабою, циган.

Учень:

Рік новий старий новим буває.
Як старіє – сам не знає.
Отого мені й не спиться.
То велика таємниця!
Так святий Василь сказав,
Коли Новий рік вітав.
Та яка ж це таємниця?
Новий рік не забариться –
В череді святкових днів
Вдруге він прийти схотів!

Меланка:

Ой, господар, господарочку,
Пусти в хату Меланочку,
Меланочка чисто ходить,
Нічого в хаті не пошкодить.
Як пошкодить, то помие,
Їсти зварить та й накриє.
Добрий вечір!

Циган:

Відчиняйте ж, люди, хати, -

Прийшов щедрик щедрувати,
Разом з щедриком і я,
Ось щедрівочка моя!

Щедрівничка:

Я маленька щедрівника,
Є у мене рукавичка.
В рукавичку ту кладіть
Ви цукерочки і мідь.

Коза:

Де коза ходить, там жито родить,
Де не буває, там вилягає,
Де коза туп-туп,
Там жита сім куп,
Де коза рогом, там жита стогом,
Де коза хвостом, там жита кустом.

Ведуча:

Святом Василя називають Старий Новий рік і відмічають його 14 січня. Як тільки настав досвіток Старого Нового року сільські оселі оббігали посівальники. Цим правом користувалися лише хлопці.

Всі посівальники разом:

Дозвольте посівати!

1 посівальник:

Сійся родися
Жито, пшениця,
Горох, чечевиця,
І всяка пашниця,
Внизу корениста,
Зверху колосиста,
Щоб на майбутній рік
Було більше, ніж торік.
Щоб всього було доволі
І в коморі, і на полі.
Сію, вію, посіваю,
З Новим роком
Вас вітаю!

2 посівальник:

Сійся родися жито- пшениця,
На щастя, на здоров'я, на Новий рік!
Щоб Вам вродило, краще ніж вторік.

У полі зерном, у дома добром,
В печі пирогами, на столі хлібами,
Хай буде Ваша хата, радістю багата!

З посівальник:

Сію, вію од порога,
Щоб завжди Вам була щаслива і світла дорога!
Сію, вію од віконця,
Щоб завжди Вам світило ясне Сонце!
Сію, вію од віконця до стола,
Щоб була Вам родина здорова і ціла!
На щастя, на здоров"я, на весь Новий Рік!

Водохреща

Ведуча:

Нарешті надходило третє велике свято – Водохреща. Цим дійством і завершувалося багате різдвяно-новорічне святкування.

19 січня зранку люди йшли до річки чи ставка, де із льоду вирізали великого хреста. Приходив священник і освячував воду.

Люди набирали ту цілющу водичку і берегли цілий рік, а найсміливіші купалися в тій ополонці.

Учень:

Хрест із льоду серед річки
І щебечуть щось синички.
Водохреща морозцем
Йде з легеньким вітерцем.
Повні глечики водички,
Умиваються синички.

Учень:

Й ми вмиваймося водою
Йорданською, живою.
До наступної зими
Збережемо цю воду ми.
А ти зможеш не вагатись
Й в ополонці покупатись?

(Лунає щедрівка до Водохреща)

Учитель:

На цьому наше святкування добігає кінця.

Міністерство освіти і науки, молоді і спорту України
Харківська загальноосвітня школа I-III ступенів №78

Виховний захід у 1 – Б класі «Від Святвечора до Водохреща»

<https://super.urok-ua.com/stsenariy-svyata-vid-svyatvechora-do-vodohreshha-dlya-uchniv-pochatkovoyi-shkoli/>

Харків - 2013